

De Berse

JAARGANG 28 2018

NUMMER 1

30 jaar

Heemkondekring

"Den Beerschen Aard"

OOST-, WEST- EN MIDDELBEERS

Inhoud

1. Bestuur en redactie
2. Verslag ALV
4. Familie van Hoof deel III
9. Nieuwe leden 2017
10. Bouwstudenten 1930
12. Lucas- en Evershoef
15. Bedevaart Indiëgangers
17. Beeldhouwer Jo Gijsen
18. Lezing Frans Timmers
19. Vraagteken foto's
20. Wandeling
Rectificatie boterfabriek

De Berse

Jaargang 28, nummer 1, 2018

Uitgave van Heemkundekring Den Beerschen Aard
Verschijnt 2x per jaar
Contributie € 25,00 per jaar
Bankrekening NL 05 RABO 013.38.92.751
www.denbeerschenaard.nl

**Bestuur Heemkundekring
Den Beerschen Aard**

Voorzitter:
Bert van Essen
Hoogdijk 4
5091CH Middelbeers
06-54900707

Penningmeester:
Hans Vennix
Neereindseweg 40
5091RD Oostelbeers
013-5142108

Secretaris:
Marie-Louise Boxelaar
Kuikeindseweg 10
5091TD Middelbeers
013-5143373

Secretariaat@denbeerschenaard.nl

Leden:
Jan Hems
Kees de Kroon
Ella Mijs
Steven van Helvoort

**Redactie adres:
De Berse**

Guus Staps
Wagenmaker 38
5091EV Middelbeers
013-5141663
redactie@denbeerschenaard.nl

Redactieleden:
Marie-Louise Boxelaar
Kuikeindseweg 10
5091TD Middelbeers

Jos van Gils
Raadhuisstraat 229
5683GE Best
0499-372572

Jan van Vroenhoven
Hoogdijk 9
5091CE Middelbeers
013-5141388

Notulen van de algemeen ledenvergadering maandag

5 februari 2018

Aanwezig: 72 leden.

Afwezig met bericht: Dhr. G. Dieker. Dhr. en Mevr. Pladdet, Dhr. F. Adriaans en Dhr. en Mevr. Heuvelmans.

- 1) Hartelijk welkom bij deze 30ste algemene ledenvergadering, alweer 30 jaar Heemkundekring "Den Beerschen Aard, op gepaste, bescheiden wijze wordt hier aandacht aan gegeven.

In juni/juli komt een extra jubileumeditie van "De Berse" uit en bij elke activiteit zal even worden stil gestaan bij dit heugelijk feit door een extra traktatie o.i.d.

- 2) Moment van herdenking voor de in 2017 overleden leden, speciaal aandacht wordt gevraagd bij het overlijden van beeldhouwer Jo Gijzen die jarenlang in Middelbeers heeft gewerkt, veel van zijn kunstwerken zijn in Oost,- West- en Middelbeers te bewonderen.

Verder een hartelijk welkom aan de nieuwe leden, zij ontvangen het fotoboek "door eenheid groot".

- 3) De notulen van 13 februari 2017 zijn akkoord verklaard door de aanwezigen en hierbij vastgesteld.

- 4) Mededeling door de voorzitter:

*in het komend jaar worden weer vele activiteiten georganiseerd zoals een excursie op 7 april en op 22 september, een lezing op 19 maart en 5 november, de voorjaarswandeling op 5 mei en een fietstocht op 16 juni. Met als hoogtepunt de feestelijke onthulling van de reconstructie van de "tredmolen" bij de Vestakker wordt gerealiseerd door werkgroep CHI in nauwe samenwerking met docenten en studenten van het Kempencollege en mogelijk gemaakt door subsidie van de Gemeente Oirschot.

Uiteraard ontvangt u voor elke activiteit een uitnodiging.

* op 24 en 25 februari en 3 en 4 maart is het Beers Creatief in het Oude Kerkje, wij vragen enkele leden om de stand van de heemkundekring te bemannen.

*openstelling "De Schelft", op woensdagmiddag vanaf 13.30 uur en op afspraak.

*Veel dank en waardering aan alle werkgroepen waarin vrijwilligers het hele jaar door projecten realiseren, archiveren, oude geschriften vertalen, oude kaarten (kadaster) bestuderen en de geschiedenis van De Beerzen documen-

teren.

Voor al deze vrijwilligers en hun partners wordt op 9 juni een feestelijk samenzijn georganiseerd.

- 5) Financieel overzicht door de penningmeester: balans en financieel overzicht 2017 wordt via de beamer getoond en toegelicht.

De leden hebben hierover geen vragen. Per 1-1-2018 is het ledenaantal 147. Kascommissie: Jos van Es en Ad Aerts hebben de bankstukken gecontroleerd en geen verschillen gevonden, alles is prima en keurig in orde bevonden. Applaus en dank aan deze commissie. Jos is aftredend, dank voor de medewerking, Mark Timmermans treedt toe. Kascommissie 2018 is vastgesteld: Ad Aerts en Mark Timmermans.

- 6) Jaaroverzicht 2017:

11x Bestuursvergadering en 1x algemene ledenvergadering.

3x Overleg met werkgroepen, 4x redactievergadering.

1x Regionaal overleg Kempengemeenten regio 5.

Werkgroep archivering: 40x op woensdagmiddagen, werkgroep 'Land' 40x op donderdagochtenden en werkgroep CHI 4x op De Schelft en vele malen bijeen bij uitvoering op de projecten.

Activiteiten 2017:

*21 januari winterwandeling door 32 leden over de Landschotse Heide,

*6 mei wandeling door Heerbeek en De Mortelen door 24 leden,

*11 en 12 maart deelname aan Technische Beers in het Oude kerkje,

*20 maart lezing 'wonderen in het zonlicht' door Hans van den broek voor 60 leden,

*6 november een lezing 'Winterfeesten' door Ineke Strouken welke door 65 leden werd bezocht,

*8 april een excursie met 47 leden naar Kamp Vught en op

*16 september een excursie met 48 leden naar Mechelen in België.

Bestuurssamenstelling:

Ella Mijs en Marie Louise Boxelaar zijn aftredend en herkiesbaar. Het bestuur heeft geen voordrachten ontvangen. De aanwezigen worden gevraagd om in te stemmen met de benoeming van deze twee dames. De leden hebben geen bezwaar en stemmen in met een applaus.

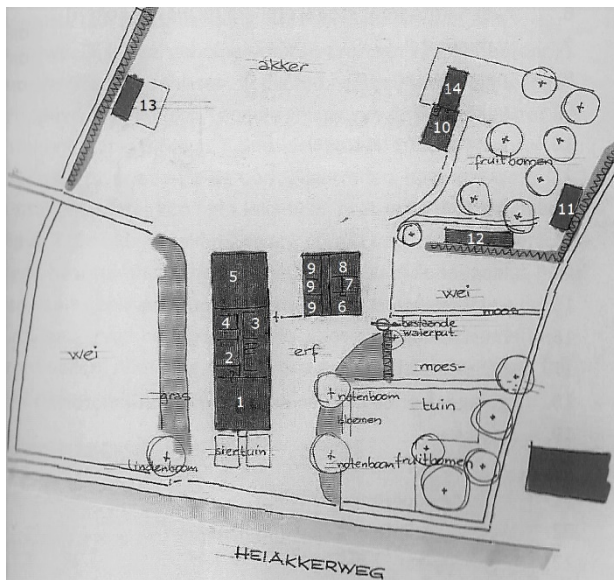

Familie geschiedenis van familie van Hoof aan het Voort eind en omgeving te Middelbeers Deel III (slot)

Bert van Hoof, geboren 24 augustus 1951 te Middelbeers en aldaar overleden op 14 juli 2014, schreef een boekje over zijn familie van Hoof "Aan het stroomgebied van de Grote Beerze". Bert was getrouwd met Marita en samen hadden ze 3 kinderen.

Het boekje heeft inmiddels zijn 2^e druk gehad.

Voor de benaming van het renvooi loopt de nummering door alle situaties die hierna volgen. Je ziet verderop de groei van de boerderij tot heden.

1. woongedeelte boerderij
2. voederhok
3. stal (8 koeien)
- 3a. stal 12 koeien en voederopslag
4. klein damkje (4 runderen)
5. schuur (schelft boven ruimte 2, 3 en 4)
6. wasruimte (met stookketel om de was te koken)
7. varkensstal
8. paardenstal
9. varkensstal
10. noodwoning later stal
11. kippenhok met ren
12. maisopslag
13. kippenhok met ren
14. kippenhok met ren
15. veldschuur + stallingsruimte vee
16. mestvarkens
17. ligboxstal voor koeien
18. garage auto + regeninstallatiemotor
19. melkstal
20. melkkamer (opslag melk in tank)
21. opvang jonge kalveren
22. stallingsruimte c.q werkplaats
23. rundveestal
24. rundveestal
25. opslag landbouwmachines

De boerderij na de oplevering in 1948.

11. varkensstal
13. kippenhok met ren
15. veldschuur + stallingsruimte vee
17. ligboxstal voor koeien
19. melkstal
21. opvang jonge kalveren
23. rundveestal
25. opslag landbouwmachines

Over ons moeder Anna van Veghel.

Ons vader zat in een vriendengroep met daarin Tinus van Veghel. Daar aan huis komende zag ons moeder, als jongste telg van het gezin wel iets in die vriend van haar broer Tinus. Zo ontstond een relatie met Cees en de 15 jarige Anna.

Na 9 jaar verkering kregen zij toestemming van hun ouders om te trouwen. Ons moeder heeft haar vader Bertus niet gekend. Vader stierf 3 maanden na haar geboorte aan longontsteking. Moeder Cato werd al jong weduwe. Zij heeft veel geholpen met het runnen van de boerderij door familie en kennissen. In die tijd heeft ze ook veel steun gekregen van Mevr. T. Smulders, toen de vrouw van de burgemeester Jan Smulders. Vanwege deze contacten is later koningin Juliana bij haar op de koffie geweest.

Vlnr. Prins Bernhard, koningin Juliana, mevr. Smulders-Beliën, oma Cato, ome Tinus, en tante Miet (vrouw van ome Tinus)

In het begin van het artikel heb ik een kaart geplaatst met de locaties van de woningen van de families. Zo valt het op dat alle locaties binnen de gemeentegrens vallen. Alles ging ook te voet, met fiets of te paard (of met paard en kar).

Tante Marie en ons moeder

ons moeder

in verlovingsstijd

Reconstructie boerderij Oma van Veghel

Van deze boerderij heb ik eerder gepoogd een tekening te maken. Foto's van de gehele boerderij kon ik niet te pakken krijgen. Toen heb ik met geheugenwerk en aanwijzingen van ons vader een schets gemaakt van de voorgevel. De foto die mij het meeste hielp was de foto met de koningin. Daarop zijn raampartijen in de voorgevel en de aanzet van het dak te zien. Deze foto is ook historisch omdat daar koningin Juliana op staat. De foto van tante Marie en ons moeder (hier boven) geeft weer hoe de bouwmassa eruit zag.

Oma
Cato v. Veghel Kroot

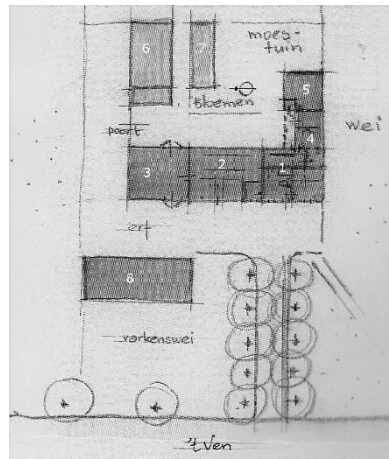
Opa
Bertus van Veghel

Oma
Adriana v. Hoof Ansems

Opa
Frans van Hoof

1. woonhuis
2. rundvee
3. schuur
4. wasruimte
5. stal
6. vlaamse schuur
7. kippenhok
8. varkensstal

Boerderij familie van Veghel met oprijlaan van lindebomen.

Start boerderij door Cees en Anna op 13 juni 1950

In die tijd was het gebruikelijk dat wanneer een van de kinderen starten met boeren dat ze van huis uit dieren en land meekregen om hun bedrijf te starten. Zo kregen mij ouders van de familie van Hoof 3 koeien, 2 kalveren en 2 jonge zeugjes (varkentje voor de fok). Met deze 2 zeugjes ging het niet goed, die stierven vrij snel. Oma van Veghel (moederskant) heeft toen nog een varken beschikbaar gesteld. Niet het beste varken want anders had ze haar eigen kostwinning weggegeven. Van oma van Veghel (Cato) kregen ze ook 1 koe. Van tante Cor (zus van ons vader) leende ons vader en ons moeder 3 varkens voor de fok. Deze zijn na de eerste worp van hun biggen weer terug gegaan. Zo starten ze dus met 4 koeien, 2 kalveren en 3 varkens. Verder was op het bedrijf 1 paard en nog wat kippen aanwezig. Voor het houden van een varken was vergunning nodig van de gemeente. Na de oorlog moest overal een vergunning voor worden aangevraagd vertelde ons vader.

Ons vader is 9 februari 1923 geboren en ons moeder op 31 mei 1926.

Toen zij op 13 juni 1950 starten hadden zij bovengenoemde veestapel en ca. 6 ha. land. Hierbij is inbegrepen de gronden nabij de H. Eik (1ha.) te Oirschot. Later is het arsenaal grond gegroeid tot ca. 12ha. Dit door aankoop van gronden in de Aardbossen (van fam. Bullens tevens middels ruiling grond aan de Westelbeersedijk), aan de heibocht (1,5ha. van Leo Dieker) en van de familie van Rooij 1ha. (achter de boerderij).

Boerderij fam. Van Hoof – van Veghel aan de Heiakkerweg 1

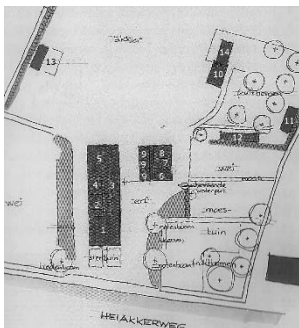
Op visite bij ons op de boerderij

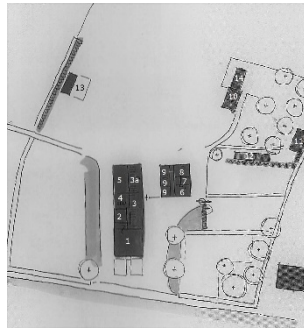
Bovenste rij vlnr. Adrie Timmers, Jo Timmers, Marina Timmers, Rineke Timmers (nicht van Marina ea), Martien Kaal, Dineke Kaal, Jeanne Kaal en Bertus van Hoof. Onderste rij vlnr. Frans Timmers, Frans van Hoof (Piet zn.), Nelly Kaal, Johan Kaal en Noud Smetsers.

Situering boerderij door de jaren heen.

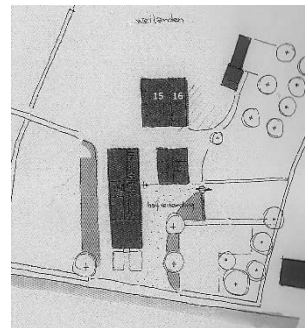
De veldschuur werd erbij gebouwd. De tijd van schaalvergroting was aangebroken. Harrie van Hoof bouwde de schuur voor 1900 gulden. De vergunning kwam later wel. Deze werd achteraf geregeld door de burgemeester mevr. T. Smulders-Beliën. De eiken planken van de afgebroken kippenkooi (13) werden gebruikt om de mestvarkensafdeling (16) te maken.

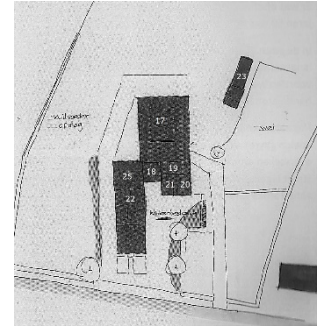
Situatie 1948

eind jaren 50

begin jaren 60

begin jaren 70

Begin jaren 70 werd alles veel groter. Er kwam een ligboxenstal, een tractor werd aangeschaft, de mechanisatie nam toe. Door het gezin was veel arbeid gestoken in de ontwikkeling van het bedrijf. Er werd afscheid genomen van de varkens. Op het eind van de jaren 60 was het aantal mestvarkens gegroeid naar 150.

Vader met zijn best koe

In de jaren 70 omvatte de boerderij enkel rundvee met 12 ha. Landbouwgrond. Om de dieren van voldoende voedsel te voorzien werd er naast de eigen oogst ook nog bij foeragehandelaren ingekocht.

Het aantal koeien wat in die tijd gehouden werd was 53. De koeien gingen dagelijks de wei in. Dat was van de Heiakkerweg oversteken omdat de meeste weilanden aan de overzijde van de straat lagen.

Soms bleven de dieren in de wei achter het erf. Het aantal stuks kalveren was 47. Een groot bedrijf voor die tijd.

Achter Jeanne en Bertus,
voor vlnr. Cor, Peter, Toos en Frans

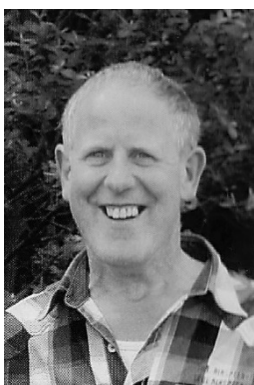

Op de bank Vader, Jeanne, moeder Anna achter
vlnr. Peter, Frans, Toos, Cor en Bertus, 1977

Onderstaande foto is ons vader en ons moeder op 13 juni 2010 tijdens hun diamanten huwelijksfeest. Sedert 1983 wonen ze aan de Steenfortseweg en genieten van hun welverdiende rust, ook aan de Grote Beerze.

Een nieuw familiebedrijf.

Peter

Toos

In 1981 zijn Peter en Toos getrouwd. Zij hebben het agrarisch bedrijf enige tijd samen met ons vader en ons moeke voortgezet in een maatschap. In 1987 hebben zij het bedrijf zelfstandig voortgezet. Eerst met rundvee (koeien en kalveren) later zijn zij, vanwege de sterk gedaalde melkprijzen, overgestapt naar een geitenhouderij. Eerst op de boerderij Heiakkerweg 1, later hebben zij een nieuwe stal gebouwd aan de overzijde ter plaatse van de Heibocht. In 2007 hebben zij daar nog een stal en woning bijgebouwd.

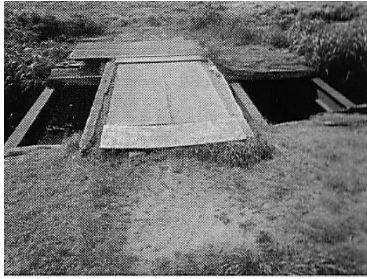
Nu is het bedrijf gevestigd aan de Heiakkerweg 2b en telt zo'n 2000 geiten.

De brug achter de boerderij over de Grote Beerze.

Op de kaart van 1791 is de verbindingsweg te zien tussen de huidige Heiakkerweg

ende Vestdijk (toen Kerkstraat). Over de Grote Beerze lag toen een brug welke een verbinding was naar het dorp.

Er stond een ros (olie-)molen daar waar nu ongeveer de wonderboom staat. Via de oude brug gingen wij, in de winter, via bevroren akkers naar de lagere school. Dat was korter! Nu is er enkel "t Bakkerspad" met aansluitend de brug op de rechter foto welke nu geen doel meer dient. Deze brug ligt niet meer op de oorspronkelijke plaats. De familie Bakkers die langs het straatje wonen hebben het straatje deze naam gegeven.

Tot slot.

Tot slot wil ik ons vader, tante Anneke, de Heemkunde Den Beerschen Aard en alle die op enigerlei wijze hebben geholpen bij dit boekje bedanken voor hun vertellingen en aanwijzingen

Bert van Hoof.

Nieuwe leden 2017

Dat Heemkunde steeds meer in de belangstelling komt te staan, blijkt uit het toenemende ledenaantal van onze vereniging. Als nieuwe leden, in 2017 heten wij welkom:

Fam. Scheutjes
Fam. Adriaans
Fam. Van Helvoort
De heer Klaasen
Fam. Nouwens
Mevrouw van Hoof

Onze nieuwe leden hebben het boekje "DOOR EENHEID GROOT" gekregen als welkomgeschenk.

Bouwstudenten ca. 1930

Vijf jongemannen met modieuze petten op, kijken hier onder trots in de lens. Het is in de jaren dertig, en ze hebben zojuist hun diploma behaald als 'meester-timmerman'.

Welke dromen hebben zij gehad op dat moment?

Wie zijn deze stoere jongens?

Van links naar rechts zien we:

Pet 1 .

Kees Olislagers (Cornelis Martinus) uit Vesseem. Hij is een neef van Kees en Piet van Hoof, nummer twee en vijf op deze foto. Zij hadden alle drie dezelfde opa: Jan Cornelis Olislagers, timmerman in Vesseem, die getrouwd was met Maria Lucia van Kruijsdijk.

Kees Olislagers was op 25 april 1910 in Vesseem geboren op de bekende Jacobushoeve, als zoon van Jacobus Arnoldus Olislagers en Maria Johanna Machielse.

Zijn opa, Martien Machielse had de boerderij 1893 overgenomen van Hendrik Josef Tasset.

Nadat de vader van Kees het in 1953 in bezit kreeg werd de boerderij in 1990 verkocht aan de Broeders van Dongen. Die hebben er een ontmoetingsplaats van gemaakt, met kringloopwinkel en diverse werkplaatsen.

Kees trouwde op 16 september 1938 in Vesseem met Johanna Maria de Laat uit Hoogeloon, en overleed in Eindhoven op 28 juli 1991.

Hij was heel zijn leven als timmerman in Vesseem werkzaam. Op zijn bidprentje wordt hij geroemd om zijn sociale bewogenheid. Hij was boogschutter, Lid van de St Lambertusgilde, van de Fanfare St Cecilia, koorzanger en lid van de Jagersclub.

Pet 2

Kees van Hoof, (Johannes Cornelis)

Hij is een broer van nummer vijf, Piet van Hoof.

Hij werd geboren op 18 mei 1914 in Middelbeers. Zijn ouders waren Jacobus Cornelius van Hoof en Theodora Johanna Olieslagers. (Door Dielen)

Naast zijn beroep als timmerman, was hij caféhouder van Herberg De Zwaan. Deze herberg die al in 1800 bestond, was eigendom van de familie Heijligers.

Antonius Smulders, leerlooier en schoenmaker uit Woensel bezocht beroepshalve dikwijls de Beerzen. Hij trouwde in 1816 met Johanna, de dochter van de kastelein

van "De Zwaan".

In 1831 werd hij burgemeester van Oost-, West- en Middelbeers. Leden van de familie Smulders bleven de uitbaters van het café.

Op 15 juli 1943 trouwde Kees van Hoof met Maria Barbara Smulders dochter van de toenmalige eigenaar, Johannes Cornelius Smulders, en werd zo naast timmerman, een bekende cafébaas in Middelbeers.

Op 16 februari 1982 overleed hij in Middelbeers

Pet 3.

Kees Adriaans, (Cornelis Petrus). Hij is op 21 januari 1916 in Oostelbeers geboren. Zijn ouders waren timmerman Adriaan Adriaans en Cornelia van Heerebeek, en hij was getrouwd met Elisabeth Vlemminx.

In 1934 bouwde pastoor van de Sande in Oostelbeers een nieuwe kerk, tegenwoordig het dorps huis De Kerk Oostelbeers. Het timmerwerk werd verzorgd door Bouwbedrijf Adriaans, met name Adriaan Adriaans en zijn zoon Kees.

Op 24 mei 1974 overlijdt Kees in Tilburg.

Pet 4

Sjef Adriaanse, (Joseph Maria).

Hij komt ter wereld op 10 mei 1909, in een boerderij met rosoliemolen aan de Driehoek, nu Vestdijk in Middelbeers. (zie De Berse, jaargang 18, nummer 2, blz. 3). Zijn vader was Peter Adriaanse die getrouwd was met Johanna Maria Kolsters, dochter van de vorige eigenaar Wilhelmus Kolsters.

Nadat hij als leerling metselaar was gaan werken, volgde Sjef de tekencursus bouwkunde en behaalde het diploma "meester metselaar".

Samen met de Gebroeders van Gestel werkte hij onder andere in 1934 aan de gewelven van de nieuwe kerk in Oostelbeers. Hiervoor werden met het Fordje van van Gestel 400.000 stenen vanuit Best aangevoerd.

OP 14 november 1939 trouwde hij met Wilhelmina Elisabeth Kuijpers uit Udenhout.

Langs de Beerze op het Voorteinde B 133 bouwde hij een nieuw huis. Bij de bevrijding in 1944 moest Sjef met vrouw en kinderen vluchten en vond bij terugkeer zijn zelf gebouwd nieuw huis in puin. Hij ging niet bij de pakken neerzitten, en herstelde de woning.

Hij was een van de oprichters en ruim 25 jaren secretaris van de Bouwvakbond KAB de Beerzen en zat 8 jaar in de gemeenteraad voor de Arbeiderspartij.

In 1974 kreeg hij, bij zijn pensionering voor zijn verdiensten voor de gemeenschap de zilveren eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau,

Op 7 juli 1994 overlijdt hij.

Pet 5

Piet van Hoof. (Petrus)

Hij was de oudere broer van Kees van Hoof. nummer twee. Piet is geboren op 5 februari 1912 in Middelbeers. Na het behalen van zijn 'bouw-diploma' hing hij zijn duimstok al gauw aan de wilgen.

In 1927 is hij hulpbesteller geworden , in dienst van de Post bij Frans Goossens, die vanaf 1922 kantoorhouder was van de PTT. Goossens zou dat blijven tot 1937, ook nadat het hulpkantoor in 1930 was omgezet in een post-, telegraaf en telefoonstation.

In 1937 wordt Piet van Hoof postkantoorhouder. Samen met zijn vrouw Carla Smulders, zuster van de vrouw van Kees van Hoof, zou hij dat blijven tot 31 december 1973.

Op 1 mei 1967 neemt hij afscheid als besteller 1^e klasse der P.T.T.

Hij wordt dan onderscheiden met de eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje Nassau in zilver.

Van de Directeur-generaal van de P.T.T. ontvangt hij een oorkonde met de tekst: Aan Petrus van Hoof. Besteller 1^e klasse der P.T.T. ten afscheid als blijk van grote erkentelijkheid en waardering voor de toegewijde arbeid die hij met trouwe plichtsbetrachting gedurende bijna 40 jaren in openbare dienst aan de gemeenschap heeft geschonken.

Op 17 februari 1986 overlijdt Piet te Bladel.

De Lucashoef en de Evershoef

In het nieuwe bouwplan "In den Beerschen Hof", gelegen tussen de Hertog Janstraat en de Calluna en grenzend aan het omleidingskanaal van De Groote Beerze, komt een wegenstructuur waarvoor de gemeente twee passende straatnamen zoekt. Het is gebruikelijk dat de heemkundevereniging daarover om advies wordt gevraagd.

Onze werkgroep heeft zich over de vraag gebogen en gekeken naar de geschiedenis van het gebied. In de directe omgeving van de bouwlocatie hebben drie boerderijen gestaan. In den Beerschen Hof ligt waarschijnlijk op het grondgebied van een van deze drie boerderijen.

De namen Groote Lucashoeve en Kleine Lucashoeve en ook Evershoeve komen al in begin 1500 in akten van de schepbank en in het verpondingregister voor. We weten niet wanneer de gebouwen verdwenen zijn, maar stukken land werden begin 1800 nog met die namen aangeduid.

Onderstaand drie fragmenten uit de verpondingen waar achtereenvolgens 'de groote Lucas hoef' (op tweede regel), 'Kleijn Lucashoef' (middelste regel) en 'De Evershoef' (vierde regel) in vermeld staan.

Hays, hof en hanglag 15-31/2 3-4 0 1/2 0-14-5
 Hem een perceel Acherland
 Ver. te Kop de groote Lucas hof - 3-20 0-15-3 0-3-6
 fol. 74° het as broeke hoes - 2-15 0-10-1 1/2 0-2-1/2
 Hem een perceel Weyland
 Kleyen Mienw Hof - - 1-15 0-0-11/2 0-1-15
 Hem een perceel Acher
 Ver. te Kop land Kleyen Lucas hof 1-0 0-4-0 0-1-0
 fol. 03

de groote Lucas hof

Hem den kop hangnetter
 gek van fol. 03 - - - 1-0 0-4-0 0-1-0
 Hem een perceel Acher
 land Kleyen Lucas hof
 gek van fol. 03 - - 1-0 0-4-0 0-1-0
 70-0-70-8-14

Kleijn Lucashoef

Jan Verkouwen
 Een perceel land het
 heijveld, gek van fol. 03 2-12 1/2 0-9-0 0-2-0
 De Evershoef gek van
 fol. 41 - - - 0-30 0-2-10 3/4 0-0-9 1/2
 0-10-10 3/4 0-2-9 1/2

De Evershoef

In de verpondingen komen de Lucashoef en Evershoef veelvuldig voor. De oudste vermeldingen zijn van eind 15^e eeuw:

276 Nog op onderpand van een stuk land genoemd de Lucasakker, b.p. Merten Wilborts, de H.Geest van Middelbeers, de gemeenschappelijke straat, het erf van Tongerlo. Datum 16 februari 1493.

471 Nog op onderpand van een akker genoemd de Lucasakker, b.p. de gemeijnte, Jan Vervloet, de H.Geest, het godshuis van Tongerlo.. Datum de 5^e dag in de oogstmaand 1498.

Het gaat in deze akten over Lucasakker. In de tijd waar het hier over gaat was land belangrijker dan gebouwen. Die hadden immers een veel kortere levensduur. Boerderijen werden afgebroken als ze in slechte staat verkeerden of geen functie of nut meer hadden. De namen Lucashoef en Evershoef komen veel voor als aanduiding van een stuk grond. Onderstaand daarvan enkele voorbeelden.

387 Jan van Aelst onze collegeschepen verkoopt aan Henrick Gijben van der Steevoort een stuk erf genoemd de Lucashoef, gelegen te Oostelbeers, b.p. Jan Goijaerts, de verkoper zelf, het hool naast de koper. Datum 23 november 1546.

Nog krijgt hij een stuk erf genoemd de Everaersthoeve, b.p. Peter Aleijten, de kinderen van Jacop Coltens met meer anderen, de gemeijnte, Jan Loijen. Akten 1488-1501.

Zowel Lucashoef als Evershoef kennen als benaming een lange geschiedenis. Zoals hiervoor vermeld zijn de oudste vermeldingen die we konden vinden van eind 15^e eeuw, maar ook in 1808 worden deze aanduidingen nog gebruikt. Onderaan op de volgende afbeelding van een verponding uit 1808 ziet u de naam 'de Evers hoeff'. De Evershoeff gaat van Cornelis Timmermans in eigendom over naar Peeter Jan Heuvelmans en vervolgens naar Adriaan Bosch.

Cornelis Timmermans			
Peeter Jan Heuvelmans bijkoop			
Adriaan Bosch			
aansteede	10	2-5 ⁰	0-10-0
~~Verfot op den Leunmans akker~~	~~2~~	~~0-0-0~~	~~0-2-0~~
~~Verfot op den Nieken akker~~	~~2-31~~	~~0-11-13~~	~~0-2-10~~
~~Verfot op het adraach groef~~	~~2-15⁰~~	~~0-0-11⁰~~	~~0-2-11⁰~~
~~Verfot op de Evers hoeff~~	~~0-10~~	~~0-2-10⁰~~	~~0-0-9⁰~~

Ook de groote Lucashoef en de Kleijn Lucashoeff worden in 1808 door Cornelis Timmermans verkocht en wel aan Jacobus van der Laak. Een afbeelding van die verponding staat hieronder.

Bedevaart voor de Indiëganggers

"Zo, Janus, weergekeerd aan de oever van de snelle vliet".

Zo begroette Pastoor J. van de Sande met een zware bromstem de behouden uit Indië gerepatrieerde Janus van Spreeuwel. Die woonde inderdaad bij het bruggetje over de 'stroom' op het Neereind in Oostelbeers.

De hele buurt was uitgelopen, het ouderlijk huis versierd en er werd hem een hartelijk 'welkom thuis' toegeroepen.

Janus was één van de ongeveer 30 jonge jongens die eind jaren veertig van de vorige eeuw als militair uitgezonden waren naar het toenmalige Nederlands Indië, het tegenwoordige Indonesië.

Zij kregen de gevaarlijke opdracht de opstand en de drang naar zelfstandigheid van de bevolking te onderdrukken en te proberen het prachtige oosterse land te behouden voor Nederland. Hun moeite is tevergeefs gebleken, en velen jongemannen hebben deze strijd met hun leven moeten bekopen.

De familie, vrienden en kennissen van de Beerse soldaten, bleven in spanning achter, en hoopten op hun behouden terugkeer.

In 1949 werd daarom, onder leiding van een aalmoezenier (2^e rij geheel rechts) een bedevaart georganiseerd naar de Heilige Eik, om de voorspraak van Maria in te roepen.

Bij die gelegenheid werd onderstaande foto gemaakt met de ouders van de uitgezonden militairen.

Katholiek thuisfront bij de H.Eik – mei 1948
Bidden voor een behouden terugkeer van de Oost-Indiëvaarders.

Rij 1 onder van links naar rechts:

Gerard de Laat, Cato de Laat-Bullens, Jans Huibers-Hollebekkers, Cato van Vechel, -Kroot, Ida v. Roosmalen-v.d. Boomen, Marie van Dommelen, Marie

v. Spreeuwel-van Vechel, Piet van Beers, Hanneke van Beers Nouwens.

Rij 2 van links naar rechts:

Janneke van Beers-van Hoof, Hanneke Colsters-van Heijst, Sjef van Hoof, Ida van Spreuwel, Janus van Spreuwel, Helmus v.d. Hamsvoort, Pieta v.d. Hamsvoort, Cato Colsters-v. Gerwen, onbekende, Anneke Trompenaars, Aalmoezenier.

Rij 3 van links naar rechts:

Jan van Dommelen, Leo Dieker, Piet van Beers, Kees Bullens, Jan Roefs, F. Adriaansen, Sjef Colsters, Rombouts, Piet Rooyackers.

Rij 4 van links naar rechts:

Mies van Roosmalen, To Colsters, Fien Colsters, Pieta van Hoof, Jaan v.d. Bors-van Beers, Kees v.d. Bors, Anna Heefer, Janus Heefer, Sjef Trompenaars.

Rij 5 boven van links naar rechts:

Sjef van Beers, Harrie Deenen, Driek Smetsers, Bert van Beers, Marie Roefs, Piet Deenen, Kees van Dommelen, Frits Deenen, Leida Vennix-Eltink, Janus Pasmans, Jan van Roover, Sien van Rooy-v.d. Wetering, Bert van Hoof.

Nadat in december 1949 de bestuurlijke overdracht had plaatsgevonden, keerden de eerste Indiëgangers weer huiswaarts, waar ze uitbundig werden ontvangen.

De burgemeester kon op 19 juli 1950 al melden dat 26 dorpsgenoten veilig waren thuis gekomen.

De harmonie gaf bij elke thuiskomst een serenade, en vermeldde in het Nieuwjaarsnummer van het 'Hermenieblaaike' 1951: "Voor de laatste Oostelbeerse repatriant zijn we naar het Hoogeind getogen, naar Frans van Simonne om daar Simon te gaan verwelkomen."

Op 9 februari 1951 stond in het 'Hermenieblaaike': "Onze laatste serenade op een na aan een repatriant, F. van Rijswijk op de boerderij van Jaon Timmers richting Kuikseind."

Op 10 maart 1951: "Den Driehoek had den eer om de laatste Indiëganger Harrie van Rooij te ontvangen."

Pas in 1953 zou de burgemeester overgaan tot het uitreiken van de onderscheidingen die elke gerepatrieerde soldaat ontving. Zij had dat niet eerder kunnen doen omdat "ze er nog niet allen waren".

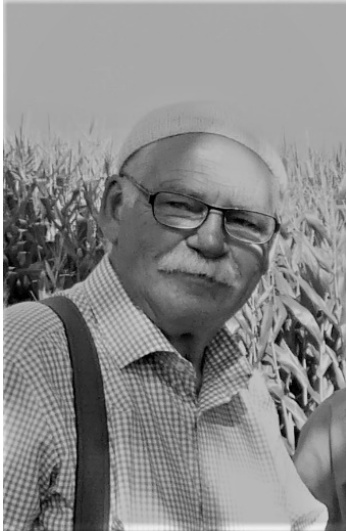
Jos van Gils en Jan van Vroenhoven

Thuiskomst van Sjef van Beers

Beeldhouwer Jo Gijsen 1943-2017

Jo Gijsen heeft een indrukwekkend aantal kunstwerken nagelaten waarvan er vele in Oost- West en Middelbeers staan. Deze kunstwerken stammen uit de BKR tijd en waren veelal op de werf van de gemeente terecht gekomen.

Op initiatief van de Heemkundekring 'Den Beerschen Aard' en in samenwerking met Jo, zijn deze hersteld en hebben een plaats gekregen in De Beerzen, voorzien van tekst en uitleg.

geboren 11-02- 1943
overleden 13-12-2017

Als beeldhouwer benutte hij de mogelijkheden die de steen hem bood, zoals het volgende gedicht verwoord:

Duizend brokken steen
Eén steen onderscheidt zich
Hij spreekt mij aan
Het verbond is gesloten
we gaan samen verder.

Een markante beeldhouwer, hij maakte geen gebruik van zijn materiaal; hij benutte de mogelijkheden die de steen hem bood. Inclusief alle barsten, breuken en verkleuringen.

Het is de ware beeldhouwer die dat soort toevalligheden als cadeautjes beschouwt. Toeval lijkt dan bijna niet meer te bestaan, het is een afgedwongen toeval dat Jo Gijsen zijn stenen oplegde.

Heemkundekring "Den Beerschen Aard" is dankbaar voor de talrijke kunstwerken die hij heeft nagelaten en nu in onze dorpskernen staan.

In het najaar van 2018 wordt een fiets/wandeltocht langs alle kunstwerken van Jo Gijsen gerealiseerd.

Ingesnoerd II

Dubbele Breuk

Op de Fiets van Beers naar Beijing door Frans Timmer

Onder grote belangstelling heeft, na de Algemene Ledenvergadering, Frans Timmers zijn verhaal gedaan over zijn fietstocht van Beers naar Beijing in China.

Na zijn pensionering kon eindelijk zijn jeugddroom verwezenlijkt worden. Na een lange en gedegen voorbereiding kon hij eindelijk vertrekken, met zijn Friese fietsmaatje Wytze van der Molen, aan de tocht van z'n dertienduizend kilometer, waarvan tienduizend fietsend werd afgelegd. De route ging door Duitsland, Oostenrijk, Slowakije, Hongarije, Roemenië en Bulgarije. Vandaar per boot naar Georgië en verder per fiets naar Azerbeidzjan en Kazachstan naar het noorden van China.

Ook vertelde Frans enthousiast over zijn contacten met de gastvrije mensen langs de route, de overweldigende bergketens, het natuurschoon, de onderkoeling waarvan ze drie dagen moesten herstellen, de ontberingen onderweg en de vele politiecontroles in China. Ook was er een moment dat ze erdoor zaten en het wilde opgeven. Frans belde naar zijn vrouw Peet dat ze het opgaven en het vliegtuig terug zouden nemen. Peet wou daar niets van weten en Frans mocht pas terug komen als hij in Beijing was geweest.

Na een fietstocht van 114 dagen door dertien landen kwam Frans, met zijn fietsmaatje Wytze, eind september aan op het plein van de Hemelse Vrede in Beijing.

Ondanks de prachtige ervaring hoeft Frans, nu hij zijn jeugddroom heeft verwezenlijkt, niet meer zo nodig naar China, en gaat nu lekker fietsen met zijn vrouw Peet.

Vrijwilligers gevraagd

In ons team 'Archivering' hebben we nog enkele plaatsen voor leden die iets voor de Heemkunde willen doen. Ben je deze persoon of ben je nieuwsgierig hoe de werkzaamheden zijn kom dan eens, geheel vrijblijvend op een woensdagmiddag, tussen 13.30 en 16.00 uur, even een kijkje nemen op 'De Schelft' of neem contact op met Jan van Vroenhoven of de Redactie.

Wie kan ons meer vertellen?

Foto 1

Foto 2

In het archief op de Schelft zijn bovenstaande foto's waarvan de namen niet bekend zijn. Daarom vragen zij uw medewerking om de namen boven water te krijgen.

De foto's zijn genomen ter gelegenheid van de installatie van pastoor Leo Verbakel 26 en 27 november 1988.

Uw reactie is zeer welkom op redactie@denbeerschenaard.nl of telefoonnummer 013-5141663

Winterwandeling

Zaterdag 27 januari is de jaarlijkse wandeling geweest. Deze wandeling was uitgezet door Piet Aarts en Jan Hems. Om 9.00uur vertrokken 28 leden vanaf parkeerplaats De Klep door "de Rotte" langs de Kleine Beerse naar de plaats waar

de voormalige Muystermolen heeft gestaan. Hierbij is een bank geplaatst waar Jan van Vroenhoven vertelde over de geschiedenis van de watermolen, waar het riviertje 'Beerze' gemeanderd heeft, wat nog aan de glooien in het bos te zien is, en van de plannen van de CHI groep om hier medio 2019 een rustpunt te maken met een replica van de watermolen.

Voor de stuw linksaf het bos in via Pietje van de Velden, de plaats waar de Molenbroekse hoeve heeft gestaan

en het voormalige meertje wat hier lag genaamd het 'Manusven'.

Tijdens de rustpauze werd er, in het onderkomen van de Jeu de Boules vereniging aan de Hoogeindseweg, koffie en thee geschonken, met een verse appelflap.

Na de rustpauze ging de wandeling verder over de Watermolenweg met de plaats van de voormalige pastorie, afgebroken 1803, met visvijver groot plm. 800m². waar de pastoor met korven viste. Via het oude voetbalveld naar de oude doorgaande weg Middelbeers - Oostelbeers waar een kruis, in de hof van de familie Colsters, heeft gestaan van de om het leven gebrachte Anna Maria Verheugden. Weer op het beginpunt aangekomen, na een wandeling van plm. 8km. kwam er een einde aan de mooie en interessante wandeling.

Onze dank gaat uit naar Piet, die helaas ziek was en de wandeling niet heeft meegemaakt, en Jan.

Rectificatie.

Kees Kemps

In de vorige 'De Berse', jaargang 27 2017 nummer 2 blz. 3, staat dat het tot woning omgebouwde fabriekje verhuurd wordt aan schilder Jan Kemps.

Dit moet echter zijn: Het fabriekje in Middelbeers wordt omgebouwd tot woning en verhuurd aan postbode Kees Kemps. De omschreven Jan Kemps was de zoon van Kees en Jan was huisschilder.

In de vermelde bronnen is dit ook foutief vermeld.

Contributie

Vriendelijk verzoek de contributie voor 2018 á € 25,00 over te maken op rekening: NL 05 Rabo 013 3892 751, t.n.v Heemkundekring Den Beerschen Aard o.v.v. contributie 2018.

Hiervan zijn uitgezonderd de ere-leden J.v. Vroenhoven, R. Nouwens en J.Dijkmans.